

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/43531,Regionalna-Komisja-Koordynacyjna-NSZZ-Solidarnosc-Gdansk.html>
03.05.2024, 01:39

Regionalna Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność” Gdańsk

Hasło wydrukowane w **Tom V**

Regionalna Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność” Gdańsk, II/III 1982 w Gdańsku ukonstytuowała się grupa opozycjonistów: Bogdan Borusewicz, Aleksander Hall, Stanisław Jarosz, Bogdan Lis i Marian Świtek, 16 III 1982 wydała pierwsze oświadczenie, w którym uznawała legalność władz związku wybranych na I Zjeździe krajowym i zjazdach regionalnych „S” i że „będzie konsultować między sobą poglądy na najważniejsze problemy naszego kraju i uzgodnione opinie prezentować społeczeństwu”. Ogłoszono manifest polityczny Kompromis bez kapitulacji, gdzie sformułowano najważniejsze cele: doprowadzenie do zniesienia stanu wojennego, uwolnienie internowanych, aresztowanych i skazanych, przywrócenie związkowi prawa do statutowej działalności, które należało osiągnąć na drodze porozumienia z władzami. Oficjalnie, w komunikacie zamieszczonym w „Solidarności». Piśmie Regionu Gdańskiego” 13 V 1982, poinformowano o ukonstytuowaniu się 6 V 1982 Regionalnej Komisji Koordynacyjnej „S” Gdańsk (RKK).

1982–1983 trzon RKK stanowili B. Borusewicz (jako jej nieformalny lider przez cały okres istnienia komisji), A. Hall, B. Lis. Dwaj pracownicy Portu Gdańskiego zostali dość szybko zatrzymani – S. Jarosz 30 VIII 1982, a M. Świtek 12 II 1983 i skazani na więzienie, odpowiednio na 2 i 3 lata. IV na krótko dołączył Andrzej Rembowski, który jednak 22 VII podjął decyzję o ujawnieniu się i wycofał swój akces z RKK. 6 I 1984 z komisji odszedł A. Hall, motywując to wyczerpaniem się dotychczasowej formuły działania. V 1984 do RKK przystąpił Andrzej Michałowski. W kolejnych mies. nastąpiły aresztowania – dwukrotnie B. Lisa (9 XI 1984 i 13 II 1985), Andrzeja Michałowskiego (30 IX 1985) i Bogdana

Borusewicz (9 I 1986), a kierowanie RKK przejął Lech Kaczyński. W strukturze znalazł się też Krzysztof Dowgiałło. Publikowane przez komisję dokumenty przestały być sygnowane nazwiskami. Po wyjściu z więzienia B. Borusewicz ponownie włączył się w prace organizacji i namówił też do działalności Macieja Łopińskiego. Liderzy struktur podziemnych funkcjonowali w ścisłej konspiracji, mieli fałszywe dokumenty, ukrywali się i zmieniali wygląd, ubiór, mieszkania, z rzadka starali się wspólnie spotykać.

Organem prasowym RKK była „Solidarność». Pismo Regionu Gdańskiego”, wydawane w l. 1980–1989. Na jego łamach komisja publikowała krótkie informacje: komunikaty, apele, odezwy, oświadczenia, manifesty, zaś jej członkowie przekazywali na piśmie swoje art. lub udzielali wywiadów. Najczęściej komentowano bieżącą sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną, wzywano do wzięcia udziału w różnego rodzaju protestach, podtrzymywano na duchu i rysowano koncepcje na przyszłość. RKK gł. organizowała lub współorganizowała i koordynowała akcje protestacyjne i strajkowe w regionie, przede wszystkim przy okazji obchodów rocznicowych – majowych, sierpniowych, listopadowych i grudniowych, najaktywniej 1982–1984. Do zadań RKK należało oprócz wyżej wymienionych: drukowanie bibuły, tworzenie sieci kolportażu, niesienie pomocy aresztowanym, więzionym i internowanym. W swoich działaniach podlegała bezpośrednio TKK, dysponując jednakże szeroką autonomią w funkcjonowaniu. Jeden z członków RKK Bogdan Lis do momentu aresztowania w 1985 wchodził w skład TKK. Kontakt z innymi regionami zapewniali łącznicy merytoryczni, zaś do momentu aresztowania Lis był odpowiedzialny za kontakty zagraniczne, gł. przez Sławomira Czarlewskiego. Organizacja utrzymywała kontakt w regionie przede wszystkim z zakładami pracy (gł. przemysłowymi takimi jak stocznie, porty), w których wspierała organizowanie TKZ-ów i utrzymywała kontakty poprzez łączników lub samych członków RKK. Ważnym wsparciem dla podziemia była grupa Jana Krzysztofa Bieleckiego, która prowadziła nasłuch milicyjny i SB, oraz Adam Hodysz, który do momentu swego aresztowania (24 X 1984) przekazywał A. Hallowi cenne informacje. RKK zawarła także kilka

porozumień regionalnych i zagranicznych – między innymi VI 1982 współtworzyła Międzyszkolny Komitet Oporu „S”, VIII 1983 zawarła porozumienie z Komitetem Koordynacji Społecznej „S” Ziemi Tczewskiej, a w 1984 umowę z paryską unią central związkowych Force Ouvrière oraz regionem związkowym CFDT Bretanii.

1986–1988 aktywność RKK malała. W wyniku stopniowego przechodzenia „S” do jawnego działania i zaangażowania się Lisa w organizowanie TR „S” i KKW oraz powstaniu Międzyszakładowego Komitetu Organizacyjnego „S” (MKO) kierowanego przez Jacka Merkla zaistniała w regionie sytuacja dwuwładzy. 16 I 1989, na jednym z posiedzeń MKO, dokonano ujednoczenia struktur „S” w Regionie Gdańskim. W miejsce RKK i MKO powołano Tymczasowy Zarząd Regionu „S” (TZR „S”). Lech Wałęsa powierzył B. Borusewiczowi pełnienie obowiązków przewodniczącego. W skład TZR powołano po 5 przedstawicieli dotychczasowych struktur: MKO i RKK. Ze strony RKK obok B. Borusewicza byli to: Lech Kaczyński, Krzysztof Dowgiałło, Bogdan Lis oraz Maciej Łopiński. Ze strony MKO w skład TZR weszli: Jacek Merkel, przedstawiciel Stoczni Gdańskiej Edward Swajkiewicz i Stoczni Północnej Bogusław Gołąb oraz przedstawiciel portu Jan Hałas. RKK zakończyło swoją działalność.

W ramach rozpracowania RKK prowadzono m.in. SOR krypt. Mafia, Hades, Działacz, Student, Docent, Godot, Hak, Drukarz, Gdańsk i Zorza.

Konrad Knoch

[Gdańsk, Region Gdańsk](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)